

vergadering **C31 – CUL4**

zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 6 november 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de verschillende VRT-programma's naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen - 87 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de afwezigheid van Brussel in de verkiezingsshow van 14 oktober 2012 op de VRT - 105 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het Gamefonds - 157 (2012-2013)	15
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de procedure bij het Europees Hof ten aanzien van de must-carryregeling in Brussel - 168 (2012-2013)	20

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de verschillende VRT-programma's naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen - 87 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de afwezigheid van Brussel in de verkiezingsshow van 14 oktober 2012 op de VRT - 105 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, samen met vele Brusselaars zat ik enkele zondagen geleden aan mijn scherm gekluisterd om de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen te volgen. Zoals velen stem ik dan traditiegetrouw af op de VRT, die een ijzersterke reputatie heeft op het vlak van verkiezingsshow's, of dat dacht ik toch. Tot mijn grote verbazing was de VRT in elke provinciehoofdstad neergestreken behalve in Brussel, toch nog altijd de hoofdstad van Vlaanderen.

Maar er was meer, of beter gezegd er was niets, of toch heel weinig. In de nieuwsstroom aan uitslagen bleef het oorverdovend stil over de hoofdstad. Zelfs in die mate dat ik, samen met vele Brusselaars onderdak moest zoeken bij de regionale zender, tvbrussel. 'Vlaanderen laat Brussel niet los', maar die avond had ik wel dat gevoel.

Het spreekt voor zich dat de titanenstrijd in Antwerpen of de strijd om de sjerp in Gent of Hasselt veel aandacht kregen, maar het lijkt mij onaanvaardbaar dat de nationale omroep blind blijft voor wat er in Brussel gebeurt. Achteraf gezien, met de mooie resultaten van de Nederlandstaligen in Brussel, is het bijzonder jammer dat er vanuit Vlaanderen geen interesse was voor de kiesstrijd in Brussel.

Minister, graag wil ik van u vernemen wat u hiervan vindt en hoe u in de toekomst zult zorgen dat Brussel niet meer wordt vergeten door de VRT.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, de gemeente- en provincieraadsverkiezingen liggen intussen meer dan drie weken achter ons. Op de meeste plaatsen, behalve in Antwerpen, zijn er al nieuwe bestuursakkoorden afgesloten. Vandaag krijgen vooral de Amerikaanse presidentsverkiezingen aandacht in de media, en dat is uiteraard terecht. Deze vraag komt misschien een beetje laat, maar u bent ziek geweest, minister. Ik vind het thema van de verslaggeving van de verkiezingen door onze openbare omroep belangrijk genoeg om nog ter sprake te brengen.

De weken vóór 14 oktober heeft de VRT bijzonder veel aandacht besteed aan de stembusslag en de bijhorende campagne. Het spreekt voor zich dat de openbare omroep, gefinancierd met overheidsmiddelen, als prioritaire kerntaak het verschaffen van informatie heeft. Ik heb dat vorig jaar bij de bespreking van de beheersovereenkomst ook meermaals benadrukt. Dat de lokale verkiezingen onder het 'geven van informatie' vallen, staat buiten kijf. Maar er is informatie en er is informatie. Naar mijn aanvoelen, dat van heel wat collega's en ook dat van heel wat burgers, is de VRT wat in overdrive gegaan.

Tallose programma's op verschillende netten en kanalen hebben een tsunami aan verkiezingsnieuws op de kijker losgelaten. 'Niet tevreden stem terug', 'Het grote debat', 'De laatste ronde' en 'Alles uit de bus' zijn maar enkele voorbeelden. Naast de normale programma's zoals Terzake, de journaaluitzendingen, 'Voor de dag' en zelfs Villa Vanhilt, hebben we de verschillende toepassingen en pagina's op internet nog niet vermeld.

Minister, ik zal me niet uitspreken over de inhoud van die programma's. De heer Van Rompuy is hier niet, anders zou hij zeggen dat ik me weer moei met de inhoud van de programma's. Dat is dus niet de bedoeling, dat is ook de taak niet van een parlamentslid. Ik stel me wel vragen bij de juistheid van gegevens, bijvoorbeeld op de internetpagina's van de redactie. Dat terzijde.

Uit de jaarverslagen van de VRT leren we dat de verkiezingen ook aan de openbare omroep geld kosten. De VRT gaf in haar jaarverslag 2010 mee dat de uitgaven voor de verkiezingsprogramma's van 2010 lager waren dan die van 2009 vanwege de kortere inlooptijd. We kunnen dit jaar bezwaarlijk spreken van een kortere inlooptijd want de VRT was al maanden op voorhand bezig met de voorbereidingen en het verlenen van de eerste informatie. Neem daarbij de zeer drukke sportzomer, met een Europees kampioenschap voetbal, Olympische Spelen en uiteraard de Tour de France, dan kunnen we alleen maar concluderen dat het kostenplaatje dit jaar hoog zal oplopen. Wat het totaalplaatje betreft, minister, wil ik gerust het jaarverslag afwachten. Toch wil ik graag weten wat de verkiezingsverslaggeving in al haar facetten netto gekost heeft aan de VRT, en zeker in vergelijking met andere jaren.

Naast bezorgd over de kosten, ben ik teleurgesteld over de overmatige aandacht die werd besteed aan grote steden – al zeg ik het zelf, Oostende hoort daarbij – en aan de nationale partijkopstukken. Brussel was daar dus niet bij. Er vonden verkiezingen plaats in 308 Vlaamse gemeenten. De verkiezingseditie van Terzake 2012 bestond uit 10 uitzendingen. In die 10 dagen werd 8 keer een politicus van de stad Antwerpen uitgenodigd om deel te nemen aan het debat. Ik twijfel natuurlijk niet aan de belangrijkheid van Antwerpen, maar 8 op de 10 keer is toch veel. Er kwam 4 op de 10 keer een politicus uit de stad Gent. Er waren dus 308 lokale verkiezingen, waarvoor 10 speciale uitzendingen met 8 keer een politicus in Antwerpen. Dan kunt u toch moeilijk zeggen dat er een evenwichtige keuze werd gemaakt.

Bovendien passeerden dikwijls partijkopstukken, ministers, partijvoorzitters of fractieleiders de revue. Ik klaag niet, want ik ben tot nader order ook fractieleider. Maar het is niet omdat één partij vooraf zei dat lokale verkiezingen een impact moeten hebben op de Federale Regering, dat de media er effectief nationale verkiezingen van moeten maken.

Ik wil dit uiteraard nuanceren. Er mochten ook lokale politici opdraven, weliswaar meestal van partijen met een nationale afdeling. Bij gemeenteraadsverkiezingen heb je heel wat lokale lijsten en heel belangrijke sterkhouders van lokale lijsten, die niet aan nationale lijsten gebonden zijn. Die kunnen toch moeilijk worden genoemd als mensen die veel aan bod zijn gekomen.

Ik heb trouwens ook gezien dat uit een vrij lokale situatie een partijvoorzitter het meest naar voren is gekomen bij de omroep. Dat is toch een bedenkelijk feit. Blijkbaar gebruikt men de samenstelling van het Vlaams Parlement als het evenwicht dat moet worden gerespecteerd om bij lokale verkiezingen aandacht te besteden aan de verschillende partijen. Dat vind ik eigenaardig. Ik kan begrijpen dat men een maatstaf heeft, maar dat men dan rekening houdt met de lokale verhoudingen en niet met de regionale.

Een laatste opmerking gaat over de regionale omroepen, voor wie dergelijke verkiezingen voor gemeente en provincie uiteraard een hoogtepunt zijn op het vlak van media-aandacht. Die omroepen staan het dichtst bij de lokale kiesstrijd en sommige hebben die zo goed mogelijk in beeld proberen te brengen. Maar er blijft een spanningsveld tussen regionale media en nationale spelers, waarvan de VRT de belangrijkste is – om het woord 'mastodont' niet te gebruiken.

We zijn hier al maanden in de weer om de regionale spelers een structurele toekomst te bieden. Als eigenaars van de nv VRT moeten we de hand in eigen boezem steken en ons afvragen in welke mate de VRT de regionale zenders in de schaduw heeft gezet bij de

verslaggeving van deze lokale verkiezingen. Ik had gehoopt dat de VRT de regionale omroepen de hand zou reiken.

Ik heb bijvoorbeeld vastgesteld dat er debatten werden georganiseerd op Radio 1, waarbij wordt gezegd dat de omroep de taak ter harte neemt om zo veel mogelijk mensen te bereiken. Dan vraag ik me af waarom er niet veel meer wordt samengewerkt met de regionale omroepen van Radio 2, waarbij op een bepaald moment wordt losgekoppeld en de verslaggeving provinciaal gaat. Nu heb ik veel reacties gekregen van mensen uit Genk, Antwerpen en Brussel op het moment dat er een lokaal debat over de stad Oostende werd gevoerd op Radio 1. Ik twijfel niet aan het nut van zo'n debat, maar ik wil wel de vraag stellen of je zo de juiste mensen bereikt. Je bereikt voor een groot stuk de politiek geïnteresseerde Vlaming.

Ik heb zelf ook moeten luisteren naar debatten over Vilvoorde en Genk – niet dat ik die steden niet in mijn hart draag, maar het is wel een ver-van-mijn-bedshow. Ik kan me inbeelden dat een debat over Kortrijk of Brugge in mijn geval – vooral Kortrijk, voorzitter – meer interesse had kunnen losweken. Dat geldt ook voor de gewone luisteraar. De VRT moet zorgen dat ze zoveel mogelijk mensen bereikt. Had de VRT meer samengewerkt met de regionale televisieomroepen, die daarmee bezig waren en de accommodatie ervoor hadden, samen met de collega's van Radio 2, had dat toch een beter effect gehad.

Minister, hoeveel verschillende programma's werden de twee maanden voorafgaand aan 14 oktober 2012 aan de verkiezingen gewijd en op welke netten? Wat is de totale nettokostprijs van de uitgebreide programmatie in het kader van de verkiezingen? Kunt u toelichten hoeveel procent van de uitzendtijd nationale kopstukken aan bod kwamen ten opzichte van lokale kandidaten? Heeft de VRT al dan niet een poging ondernomen om structureel samen te werken met de regionale omroepen? Heeft de VRT al een evaluatie van deze programma's gemaakt en wat zijn de conclusies? Hoe staat u als minister van Media tegenover deze tsunami van verkiezingsprogramma's?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Als ik de vragen van beide collega's hoor, bedenk ik dat je moet weten wat je wilt. Als je pleit voor een openbare omroep die zich vooral moet richten op zijn kerntaken, is informatie over verkiezingen daar natuurlijk wel één van. Was er wel zo'n tsunami aan uitzendingen, zoals de goede collega beweert? Ik heb ze niet geteld, maar ik had niet de indruk dat er meer uitzendingen waren of meer aandacht voor de verkiezingen dan de afgelopen jaren bij de VRT. Idem dito voor het spanningsveld tussen de regionale omroepen en de grote mastodont VRT: dat heb ik niet vastgesteld.

De heer Tommelein verwijst naar het feit dat bij acht van de tien verkiezingsuitzendingen van de VRT Antwerpse kopstukken aanwezig waren. Als je die redenering doortrekt, zou er op ATV niets interessants meer te zien zijn geweest, omdat het gras voor de voeten van ATV was weggemaaid. Dat was geenszins het geval. ATV heeft enkele schitterende verkiezingsuitzendingen gemaakt, die heel interessant waren, waar ook heel wat andere mensen aan bod konden komen dan enkel de nationale kopstukken. Ik betwijfel of dat zo'n probleem is.

Wel heeft me gestoord, en daarin deel ik de mening van mevrouw Idrissi – wees gerust: 'une fois n'est pas coutume' – dat er heel weinig aandacht was bij de openbare omroep voor Brussel. We weten allemaal dat zowel in het decreet als in de beheersovereenkomst toch duidelijk wordt gemaakt dat er voldoende aandacht moet zijn voor Brussel. Een van de taken van de openbare omroep is inderdaad aandacht geven aan Brussel als hoofdstad van Vlaanderen, aan de Vlaamse identiteit van Brussel, dat toch een belangrijk aantal Vlaamse inwoners heeft. Dat is inderdaad enigszins een probleem geworden. Ik heb dus dezelfde vraag: hoe komt het eigenlijk dat men zo weinig aandacht heeft geschonken aan Brussel als hoofdstad van Vlaanderen in die lokale verkiezingen?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik sluit me aan bij mevrouw Idrissi. Op de avond van de verkiezingen heeft de VRT zich eigenlijk gericht op de resultaten in het Vlaamse Gewest en Vlaanderen dus gereduceerd tot dat gewest, Brussel uitsluitend. Als parlamentslid en Vlaamse Brusselaar bekommerd dat me enorm. Dat is een regionalisering van iets wat in essentie eigenlijk een gemeenschapsaangelegenheid is. Er was geen enkele reden, maar dan ook geen enkele, om geen aandacht te besteden aan Brussel op de avond van de verkiezingen. Het is ook geen feit van de avond zelf. Dat programma werd maandenlang heel minutieus en professioneel voorbereid. Op een bepaald ogenblik heeft men er dus flagrant voor gekozen om geen aandacht te besteden aan de negentien gemeenten van het Brusselse Gewest.

Ik verwijs even naar het Brusselbeleid van deze Vlaamse Regering. Alle ministers zeggen dat de link tussen Vlaanderen en Brussel essentieel is, maar blijkbaar houdt de VRT er op dat vlak een andere mening op na. Ik verwijs ook naar de beheersovereenkomst met de VRT. Daarin staat heel duidelijk dat de VRT passende aandacht moet besteden aan Brussel. Dat was een heel expliciete vraag, ook van een aantal collega's. Minister, ik vraag me af of u mijn mening deelt als ik stel dat de VRT die passende aandacht heeft verward met passieve aandacht.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, ik kan me aansluiten bij de collega's wat Brussel betreft: het is echt onaanvaardbaar dat Brussel weinig aandacht heeft gekregen. Ook Wallonië heeft weinig aandacht gekregen. Daar zijn een aantal evoluties en politieke aardverschuivingen gebeurd, in de aanloop naar de verkiezingen, tijdens de verkiezingsavond zelf, maar ook nadien. Die zijn ook weinig aan bod gekomen.

Het is ook mijn indruk dat de verslaggeving – maar ook de debatten en dergelijke – over de verkiezingen in Vlaanderen vooral gericht was op Antwerpen, Gent, op de grote steden in Vlaanderen. We moeten natuurlijk wachten op het antwoord op de vraag van de heer Tommelein naar cijfers ter zake. Hoeveel minuten werden besteed aan de grote steden, aan de grote partijen, aan de lokale lijsten? Mijnheer Tommelein, ik heb zelf in Gent deelgenomen aan een debat met lokale lijsten. Ik kan u verzekeren dat dit geen aangename belevenis was. Het is immers moeilijk een debat te voeren op dat niveau met zeven, acht, negen, tien mensen. Maar goed, ik wil me absoluut niet bemoeien met de manier waarop redacties omgaan met die zaken. Er was echter een overkill wat Antwerpen, Gent, Hasselt betreft. Dat was duidelijk. Vaak ging het ook over dezelfde mensen, dezelfde kopstukken. Volgens mij is dat ook enigszins ten koste gegaan van de lokale thema's, van de zaken waarvan mensen ter plaatse wakker liggen. Een goede en grondige evaluatie lijkt me hier op haar plaats. Minister, ik ben uiteraard benieuwd naar uw antwoorden op die specifieke deelvragen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ik deel de bezorgdheid van mevrouw Idrissi wat Brussel betreft. Ik denk dat er inderdaad te weinig aandacht wordt besteed aan wat er in de hoofdstad gebeurt. Dat is onlangs opnieuw gebleken, maar ook vroegere discussies, bijvoorbeeld over de Gulden Ontsporing, hebben ons dat al geleerd. Blijkbaar is dat iets moeilijks. Waarmee heeft dat te maken? We kunnen oorzaken zoeken. Misschien wonen er te weinig nationale kopstukken in Brussel, zodat daar minder aandacht aan wordt besteed. Voor een openbare omroep mag dat echter geen excuus zijn om er minder aandacht aan te besteden.

Dan was er het betoog van de heer Tommelein. Ook wij hadden toch het aanvoelen dat er nu meer aandacht is gegaan naar die gemeentepolitiek dan misschien kon worden verwacht. In diverse programma's, binnen de nieuwsdienst, maar ook daarbuiten, heeft men daar toch wel aandacht aan besteed. Dat is goed, maar de vraag rijst of er wel voldoende evenwicht was. Soms had je het gevoel dat altijd weer dezelfde mensen in diverse programma's hetzelfde

verhaal kwamen vertellen. Die indruk bleef over. Misschien moet dat inderdaad worden bekeken. Ik dacht ook dat de minister bereid was om dat eens te laten bekijken, en misschien die bevindingen hier dan met ons te delen.

Ook vroeger hadden we het gevoel dat er misschien onvoldoende aandacht wordt besteed aan de evenwichten tussen partijen. Eind 2011 heb ik eens die bedenking gemaakt met betrekking tot Reyers Laat, dat toch grote onevenwichten vertoonde met betrekking tot de politieke achtergrond van de gasten die daar aan bod kwamen. Misschien moet men ook daar wat meer oog voor hebben. Ik weet dat het gaat om uitzendingen van de nieuwsdienst en om andere programma's, programma's die buiten de nieuwsdienst vallen. Dat is een ander regime. Dat is een andere manier van werken. Zoals ik vroeger ook al heb gezegd, zou ik echter hopen dat dit wat beter kan worden gecoördineerd en dat zeker een huis als de VRT daar extra aandacht aan kan besteden.

Minister, als u ons gegevens daarover kunt bezorgen, zouden we die hier samen kunnen bespreken.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mevrouw Idrissi, collega's, allereerst wil ik uw vraag om aandacht voor Brussel op de VRT onderschrijven. De VRT heeft in haar beheersovereenkomst de specifieke opdracht gekregen om "passende aandacht te geven aan Brussel als hoofdstad van Vlaanderen". Het lijkt me vanzelfsprekend dat de verkiezingen in de hoofdstad van Vlaanderen ook hun plek krijgen in de verslaggeving op de openbare omroep. Ik heb daarom de VRT gecontacteerd om me nader te informeren.

De VRT-nieuwsdienst heeft mij te kennen gegeven dat hij geenszins de intentie had om Brussel te vergeten in zijn verslaggeving over de verkiezingen. De VRT-nieuwsdienst heeft getracht in zijn verkiezingsaanbod een zeer overzichtelijk verslag te brengen van de beschikbare uitslagen in de meeste steden en gemeenten. Daarbij werd rekening gehouden met de relevantie van een uitslag voor de doorsnee Vlaamse kijker en luisteraar.

De nieuwsdienst bracht ook een volledig overzicht met alle uitslagen op de verkiezingswebsite op deredactie.be. In de Brusselse gemeenten zijn de stembureaus pas om 16 uur dichtgegaan, ten opzichte van 13 uur – met potlood – of 15 uur – elektronisch – in Vlaanderen. Naar aloude traditie moest er lang op de uitslagen worden gewacht.

Bij wijze van informatie, hierbij enkele tijdstippen waarop de uitslagen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn binnengelopen bij de VRT-nieuwsdienst: Sint-Lambrechts-Woluwe om 20.30 uur, Sint-Jans-Molenbeek om 21.00 uur, Schaarbeek om 22.15 uur en Brussel-Hoofdstad om 23.00 uur. De VRT-verkiezingsuitzending op televisie bracht omstreeks 22.25 uur de uitslagen van de Brusselse gemeenten Schaarbeek, Molenbeek en Sint-Lambrechts-Woluwe. Daarvoor kwam de uitslag in Ukkel ter sprake tijdens een interview met federaal minister Reynders, iets voor 21 uur.

Dat de uitslagen uit Brussel zo laat werden gegeven, had volgens de VRT in de eerste plaats te maken met de dominantie van de uitslagen in de grote Vlaamse steden en gemeenten. Vanaf ongeveer 18.30 uur tot aan het voorzittersdebat omstreeks 21.30 uur werd het nieuwsaanbod beheerst door de uitslagen, toespraken en reacties uit Antwerpen en Gent. Pas na het debat met de Vlaamse partijvoorzitters kwam er weer ruimte en volgden uitslagen uit Brussel en Wallonië. Bij de selectie daarvan werd rekening gehouden met de aanwezigheid van kopstukken in de gemeenten in kwestie. De VRT-nieuwsdienst baseerde zich voor zijn berichtgeving over Brussel op de officiële uitslagen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Met name de uitslag van de gemeente Brussel zelf kwam pas laat binnen, te laat om nog in de uitzending te worden gebracht.

Uit het antwoord van de VRT komt een duaal beeld naar voren: enerzijds hebben een aantal eerder praktische beperkingen ertoe bijgedragen dat Brussel minder aanwezig was in de

uitzending, anderzijds heeft men effectief de verschuivingen in Vlaanderen vooral in de kijker gezet en dit heeft geleid tot een ‘onderbelichting’ van de Brusselse resultaten.

Mijnheer Tommelein, collega's, ik heb een overzicht van de VRT zelf. Dat zal u via het secretariaat worden bezorgd. U vindt daarin nog meer achtergrondinformatie over de aandacht die de verschillende programma's aan de verkiezingen hebben besteed.

De VRT heeft op al haar platformen aandacht besteed aan de verkiezingen. Ik geef u de grote lijnen van het overzicht. Op de radio heeft Radio 1 aandacht besteed in het radionieuws, met een afzonderlijke campagnerubriek die liep van 1 tot en met 14 oktober. In De Ochtend en Vandaag was er aandacht van 8 tot en met 12 oktober. Het programma Hautekiet gaf aandacht op 21 en 28 september en op 5, 12 en 15 oktober. Op de verkiezingsdag was er de speciale verkiezingsuitzending. Radio 2 gaf aandacht in de programma's Start je dag en Middagpost van 1 tot en met 12 oktober en op 15 oktober. Er was een campagnejournaal in Start je dag en Avondpost van 1 tot en met 12 oktober. De rubriek De Molenstraat in Avondpost liep van 1 tot en met 12 oktober. Er was een speciale uitzending op de verkiezingsdag. Op MNM werd aandacht besteed aan de verkiezingen in Planeet De Cock, De 327 en Generation M van 24 tot en met 27 september. Er was De 327 backstage, een speciaal programma op 30 september, en Stem Astrid, een speciale verkiezingsuitzending op 14 oktober. Studio Brussel kwam met Zet 'm op Sam van 8 tot en met 12 oktober. Bij Klara werd er aandacht aan besteed in Trio van 6 en 13 oktober.

Op televisie was er Villa Vanthilt van 3 tot en met 23 september. Het journaal besteedde er van 24 september tot en met 15 oktober aandacht aan. We hadden Niet tevreden stem terug van 24 september tot en met 4 oktober, Het grote debat op 7 oktober, De laatste ronde van 8 tot en met 12 oktober en De zevende dag op 9, 16, 23 en 30 september en 7 oktober. Canvas bracht Terzake 2012 van 1 tot en met 15 oktober. Er was aandacht in Fans of Flanders, ook uitgezonden op OP 12. Ketnet bracht verkiezingsnieuws op maat van jongeren via Karrewiet van 1 tot en met 12 oktober.

Dan hadden we nog het aanbod online. Deredactie.be had uitgebreid aandacht voor de verkiezingen. De VRT-nieuwssite bracht vanaf midden april al het eerste verkiezingsnieuws. Op de site werd er per gemeente verkiezingsinformatie gebundeld: campagnenieuws, de inzet van de verkiezingen, de lokale thema's, de plaatselijke kopstukken, gegevens over de bestaande coalitie, het schepencollege, de zetelverdeling en de kandidatenlijsten. Op de verkiezingsdag zelf werden de uitslagen van de verkiezingen online accuraat gebracht. Ook mobiel was er een specifieke uitslagenpagina per gemeente. Verkiezingsnieuws kon ook gevolgd worden op VRT-Teletekst.

Het crossmediale aanbod zag er als volgt uit. De VRT bracht een specifiek verkiezingsaanbod voor jongeren: De 327 op OP 12 van 24 tot en met 27 september, op MNM van 24 tot en met 27 september, op Eén op 30 september, De 327 backstage op MNM op 30 september en er was de site 327.be.

De VRT werkt en rapporteert op basis van een beheersovereenkomst. In de beheersovereenkomst staat de opdracht die de VRT moet vervullen en de doelstellingen die de VRT moet behalen. De VRT wil daarover open en transparant communiceren, onder andere via het jaarverslag. Een gedetailleerde rapportering van specifieke kosten zoals de nettokosten van de programmatie in het kader van de verkiezingen wordt door de beheersovereenkomst echter niet gevraagd. Er zijn inderdaad extra kosten verbonden aan de aandacht die de VRT besteedde aan de verkiezingen. Deze extra kosten werden vooraf duidelijk gebudgetteerd door de omroep, zegt de VRT. Het is natuurlijk zo dat de verkiezingsuitzendingen geen extra uitzendingen waren bovenop het reguliere aanbod, maar een deel van dat aanbod vervangen of in de diepte hebben uitgewerkt.

Het redactiestatuut, met inbegrip van de deontologische code van de VRT-nieuwsdienst, bepaalt dat de redactie onafhankelijk beslist over de invulling van de programma's. De

hoofredactie waakt over de deontologie van die programma's. De uiteindelijke deontologische verantwoordelijkheid ligt bij de algemene hoofdredacteur, die volgens het redactiestatuut ook garant staat voor de onafhankelijkheid van de redactie.

Het al dan niet kopstuk zijn van een partij was voor de VRT-nieuwsdienst geen criterium om politici uit te nodigen voor een uitzending. Alle gasten, ook niet-politici, zijn geselecteerd op basis van hun relevantie voor de verkiezingen. De VRT-nieuwsdienst wil op een faire manier verschillende politieke partijen aan bod laten komen zonder een apothekersweegschaaltje te hanteren. Bij de selectie van de politieke gasten in de verkiezingsuitzendingen speelden volgens hen verschillende elementen een rol: in de verkiezingsprogramma's werd een evenwicht nagestreefd dat billijk en eerlijk is, rekening houdend met de democratische vertegenwoordiging van de verschillende politieke partijen.

Zo waren in het grote politieke debat, het voorzittersdebat, alle politieke partijen aanwezig die een vertegenwoordiging hebben in het Vlaams Parlement. Bij elk programma werden bijkomende criteria gehanteerd, zoals nieuwswaarde, journalistieke relevantie en de specifieke eisen van het programma om politici aan bod te laten komen. Een extra element daarbij was in dit geval het lokale karakter omdat het om gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen ging.

Een oplijsting van de spreektijden van de politici die te gast waren in verkiezingsprogramma's van de nieuwsdienst, wenst de VRT-nieuwsdienst dan ook niet te maken. Dat zou immers betekenen dat nieuwscriteria en programmaspecifieke vereisten geen rol meer zouden kunnen spelen bij de keuze voor de politieke gasten.

Ook de regionale omroepen hebben in grote mate aandacht besteed aan deze verkiezingen. De VRT meldt dat ze geen verkiezingsuitzending heeft gemaakt in samenwerking met de regionale omroepen. De VRT geeft wel aan dat er afspraken gemaakt werden om beeldmateriaal uit te wisselen. tvbrussel heeft in dit kader op 14 oktober zijn verkiezingsshow 'Brussel kiest' in het Flageygebouw live doorgeseind naar de VRT. Dat gebeurde via de glasvezelverbinding tussen Flagey en Reyers. De show omvatte onder andere studiogesprekken met specialisten zoals Guy Polspoel en Guido Fonteyn, met politici, reportages uit de stad en de gebruikelijke grafieken. De show 'Brussel kiest' begon om 20 uur en duurde tot middernacht.

De overige regionale televisieomroepen hebben mij te kennen gegeven dat er tot nu toe geen beelden opgevraagd werden door de VRT over de verslaggeving van de omroepen in verband met de lokale verkiezingen.

In het kader van de gemeenteraadsverkiezingen zijn er wel andere vormen van samenwerking tot stand gekomen. Ik geef een paar voorbeelden. Tvbrussel heeft in de maanden die voorafgingen aan de verkiezingen negentien beleidsportretten van de negentien Brusselse gemeenten ter beschikking gesteld van de VRT. Deze portretten handelen over het gevoerde beleid van de voorbije zes jaar, ze duren gemiddeld zes minuten en dertig seconden en zijn op de website www.deredactie.be gepubliceerd. Na de zomer heeft tvbrussel negentien kandidaatsportretten ter beschikking gesteld van www.deredactie.be. Deze kandidaatsportretten waren toegespitst op de belangrijkste Nederlandstalige kandidaten in de negentien Brusselse gemeenten. Ook deze waren gemiddeld zes minuten en dertig seconden lang.

Ik heb van Focus-WTV vernomen dat zij op de verkiezingsdag zelf op vraag van de VRT hun locatie ter beschikking hebben gesteld aan de VRT om interviews en verslaggeving te doen vanuit Roeselare. Dit is intussen een traditionele tegenprestatie voor de ruimte die Focus-WTV als regionale omroep krijgen bij de VRT in het Vlaams Parlement bij de Vlaamse en federale verkiezingen.

Ook TV Limburg gaf aan dat zij hun infrastructuur opengesteld hebben voor het gebruik, zowel aan de VRT als aan vtm. Beide hebben hun lokale interventies vanuit de kantoren van TV Limburg kunnen doen.

ROB-tv gaf aan dat er wel wat contacten waren met Radio 2, maar daar is geen concreet resultaat uit voortgevloeid.

Voor wat betreft TV Oost werden er met vtm beelden uitgewisseld met betrekking tot de stembusgang van de kopstukken. TV Oost heeft in dit kader zijn infrastructuur opengesteld voor gebruik aan vtm. Voor de verkiezingsprogrammatie was er evenwel geen directe samenwerking tussen de VRT en TV Oost.

Heeft de VRT al een evaluatie gemaakt? De nieuwsdienst evalueert zijn verkiezingsuitzendingen en zal dat ook dit keer doen. De evaluatie is op heden nog niet afgerond. Vast staat wel dat de VRT met haar verkiezingsaanbod veel Vlamingen heeft bereikt. Zo keken er naar alle verkiezingsuitzendingen samen, zonder de uitzending op de verkiezingsdag zelf, meer dan 3,8 miljoen Vlamingen. Dat is 65 procent van de Vlamingen. Ten opzichte van 2006 is dat een stijging, want toen keken er 3,1 miljoen Vlamingen of 55 procent. Gemiddeld waren er 435.000 kijkers voor een verkiezingsuitzending. Ook dat is een stijging ten opzichte van 2006, toen er gemiddeld 338.000 kijkers waren per verkiezingsuitzending. Het gaat dan over kijkers die minstens 10 minuten hebben gekeken zonder weg te zappen.

De VRT heeft uiteraard een belangrijke informatieve opdracht. Die opdracht hebben wij ook versterkt in de beheersovereenkomst, in verband met de verkiezingen. Het is in onze democratische samenleving, zoals enkele collega's hebben aangehaald, evident dat de openbare omroep diepgaande aandacht schenkt aan de verkiezingen. Dit jaar waren dat de gemeente- en provincieraadsverkiezingen. Persoonlijk apprecieer ik zeker het feit dat de openbare omroep zijn informatieopdracht in dezen ter harte heeft genomen. Daarnaast wijs ik erop dat de openbare omroep onafhankelijk en autonoom is in zijn programma-aanbod, zoals u hebt gezegd, mijnheer Tommelein. Dat geldt natuurlijk ook voor de verkiezingen.

Ik kijk ook uit naar de evaluatie van de VRT van de verkiezingsuitzendingen. Dat zal zeker nuttige informatie opleveren voor het maatschappelijk debat dat daarover, wat mij betreft, zeker gevoerd kan worden.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, het verheugt mij dat u mee onze vraag wilt onderschrijven dat er meer aandacht zou moeten gaan naar Brussel vanuit onze nationale zender.

Ik ben niet helemaal 'bevredigd' – dat is misschien een vreemd woord – door de uitleg die de VRT geeft. Als ik het goed begrijp, halen zij twee belangrijke punten aan. Enerzijds kwam het cijfermateriaal heel laat binnen. Het was nuttig geweest om afspraken te maken met tvbrussel. Ik heb begrepen dat de VRT overal in Vlaanderen televisieploegen had, behalve in Brussel. Als men van in het begin nauwer had samengewerkt met tvbrussel, had men deze resultaten veel vlugger kunnen hebben.

Anderzijds wordt er gezegd dat er ook is gekeken naar kopstukken en de nationale relevantie. Als je nationale relevantie enkel bekijkt vanuit Vlaams oogpunt, kan ik daarmee misschien akkoord gaan, maar er was ook een federale relevantie. Ik noem enkele kopstukken: Pascal Smet, die hier minister is, Guy Vanhengel, Steven Vanackere, de heer Delva, Milquet, Reynders, Onkelinx, Idrissi... Ga maar door. Er zijn wel kopstukken in Brussel, misschien zelfs te veel.

Als je ziet welke gevolgen het spel in 1000 Brussel heeft in Molenbeek en wat de relevantie daarvan is voor de Federale Regering, denk ik toch dat er voldoende nieuws was om aan Brussel meer aandacht te schenken tijdens die avond. Ik mag hopen dat men in de toekomst niet enkel bij negatief nieuws naar Brussel kijkt, maar ook als het positief is. Alle Vlaamse lijsten in Brussel hebben dit keer goed gescoord, denk ik. Het aantal Nederlandstalige schepen is ook goed gestegen. Ik hoop van ganser harte dat de VRT daaraan veel meer aandacht zal schenken.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, bedankt voor uw antwoord. Bepaalde zaken die u en dus ook de VRT aanhaalt, zijn correct. Ik heb in mijn vraag al gesteld dat het uiteraard de taak is van de openbare omroep om de burgers zo veel mogelijk informatie te verstrekken, zeker als het over verkiezingen gaat, die toch het hoogtepunt van de democratie zijn. Dat geldt zeker als het gaat over lokale verkiezingen, die volgens alle studies die daaraan gewijd worden het dichtst bij de mensen staan.

Goed, hoeveel het gekost heeft, moeten ze niet berekenen, zeggen ze. Het heeft natuurlijk geld gekost, maar hoeveel weten we nog niet. Misschien komen we dat ooit eens te weten.

Ik heb ook grote twijfels bij het evenwicht. Ik verklaar mij nader: als er een kiesstrijd wordt gevoerd, gebeurt dat op het terrein tussen de verschillende lijsten en lijsttrekkers. Ik kan begrijpen dat je dan in bepaalde situaties, zoals de heer Yüksel zegt, met zo veel rond de tafel zit dat een deftig debat niet meer mogelijk is. Maar je kunt ook altijd debatten opsplitsen en zorgen dat alle partijen van een bepaalde stad op dezelfde manier aan bod komen. Ik ben er 100 procent zeker van – daarvoor moet ik niet veel rekenen – dat dat niet het geval was.

Ik geef u één voorbeeld. Ik heb een debat gezien over Brugge, waarbij de nieuwe burgemeester van Brugge niet eens aanwezig was. Daar stelde ik me persoonlijk wel vragen bij. Een van de grote kanshebbers om burgemeester te worden zat niet eens in het debat! Op dat moment debatteerden de CD&V-kandidaat, de N-VA-kandidaat en een derde – ik weet niet meer wie. Dat klopt toch ergens niet.

Ik ben ervan overtuigd dat de kandidaat van een bepaalde partij in Antwerpen verhoudingsgewijs veel meer aan bod is gekomen, gewoon omdat hij een belangrijk kopstuk is van zijn partij. Ik heb het niet eens over de lijsttrekker van de N-VA in Antwerpen, maar over de lijsttrekker van het Vlaams Belang. Die is verhoudingsgewijs veel meer in de media gekomen dan gelijk welke andere kandidaat van het Vlaams Belang in heel het land. Andere kandidaten, die ook wel nationale kopstukken zijn, vallen uit de boot, door het zo belangrijke evenwicht tussen alle partijen.

Op een bepaald moment werd er een debat georganiseerd met maar een bepaald aantal partijen in Oostende. CD&V mocht niet aanwezig zijn en de N-VA ook niet. Dat vond ik jammer, want zij waren toch belangrijke tegenspelers van mij in het debat. Het werd beperkt tot drie partijen. Dat zet kwaad bloed bij de andere partijen, en dat begrijp ik. De uitleg van de VRT is dan dat ze in Brugge de andere partijen hebben gevraagd. Dat kan volgens mij niet. Als ik dan zie dat een kandidaat uit een eerder kleine gemeente aan de kust de top haalt en het meest van al aan bod is gekomen in de programma's, stel ik me de vraag hoe het zit met de tegenkandidaten van die persoon uit die gemeente, om het niet over Middelkerke te hebben. Dat zijn toch scheefgegroeide situaties, die bij lokale verkiezingen niet kunnen.

Ik stel me dus ernstige vragen bij het zogenaamde 'evenwicht' dat de openbare omroep hanteert. Als men beslist om een stad of een gemeente aan bod te laten komen, moeten alle kandidaten op een gelijkwaardige manier aan bod komen. Ik heb ook al mijn bedenkingen geuit bij het feit dat ver voor de verkiezingen bepaalde mensen in bepaalde programma's heel veel aandacht kregen. Ik noem geen namen, want dat is allemaal delicaat. Het gaat niet over mijn partij, de N-VA, het Vlaams Belang of zo. Er waren onevenwichten.

Er is meer bereik geweest, stelt de VRT. Dat zou er nog aan mankeren! Ik heb mijn medewerker laten turven: er waren 24 programma's! De VRT heeft 24 programma's besteed aan de verkiezingen. Als je een hele maand 24 programma's besteedt aan de verkiezingen, mag je niet verbaasd zijn dat iemand toevallig in de auto of thuis in de zetel een van die programma's heeft gehoord of bekeken. Het was dus beter dan in 2006, maar dat vind ik absoluut geen huzarenstuk. Dat vind ik zelfbedrog.

Laat de VRT maar eens kijken hoeveel programma's er in 2006 waren en nu in 2012. Dan kunnen ze eens een correcte vergelijking maken: hebben de bijkomende programma's voor deze verkiezingen daadwerkelijk veel meer luisteraars en kijkers opgeleverd? De vraag is ook of mensen echt geluisterd en gekeken hebben of gewoon een flits hebben opgevangen van het programma. Ik ben daar echt niet van overtuigd. De heer Wienen is het daar niet mee eens, maar ik heb toch van veel mensen op het terrein gehoord dat zij vonden dat het een tsunami was. Een kat vond haar jongen niet meer in het totale aanbod van de verkiezingen.

– *De heer Johan Verstreken treedt als waarnemend voorzitter op.*

Het meest van al betreur ik – en dat blijkt ook uit uw antwoord – dat de VRT, vanuit de machtspositie die ze in het medialandschap heeft, geen enkele bereidheid tot samenwerking heeft getoond. Dat ze de andere nationale oproepen er niet bij betreft om concurrentiële redenen begrijp ik nog, hoewel ze ook samen ervoor zouden kunnen zorgen dat ze zo veel mogelijk mensen bereiken, door de middelen samen in te zetten. Maar de regionale en lokale spelers hebben het al zo moeilijk! Het water staat hen aan de lippen! Dat de VRT hen niet mee inhuurt om hun programma's goedkoper te maken, is een gemiste kans. Het is een gemiste kans voor de VRT, die goedkoper had kunnen werken, want de VRT had van de investeringen van de regionale omroepen gebruik kunnen maken om efficiënter te werken. Het is vooral een gemiste kans voor de lokale spelers, die een bron van inkomsten hadden kunnen vinden door samen te werken met de nationale omroep.

We hebben een overheidsomroep die heel veel middelen krijgt en de taak heeft om iets te brengen. Die omroep kiest er dan voor om zo veel mogelijk middelen op te souperen op een zo weinig mogelijk efficiënte manier. Men had middelen kunnen besparen door een betere samenwerking met de lokale en regionale media. Ik betreur dat dat niet is gebeurd.

De volgende kans is uiteraard 2018, minister, maar tegen dan is de media misschien zodanig geëvolueerd dat er totaal nieuwe spelers op de markt zitten, met andere media. Vroeger moest je naar de tv kijken om de uitslagen te weten, nu zaten de meeste mensen gekluisterd aan hun iPhone of iPad om de uitslagen zo snel mogelijk binnen te krijgen van www.vlaanderenkiest.be, bureau per bureau bijna.

Ik besluit dat ik het antwoord met gemengde gevoelens bekijk. De VRT heeft middelen ingezet. Ze heeft haar opdracht uit de beheersovereenkomst vervuld. De VRT moet zo veel mogelijk mensen bereiken en heeft dus zo veel mogelijk programma's gemaakt. De efficiëntie daarvan betwijfel ik. De kostenbesparingen die de VRT had kunnen realiseren, zijn absoluut niet gebeurd. Ik vraag dat de VRT eens de hand in eigen boezem steekt, voor de spiegel gaat staan en voor zichzelf uitmaakt of ze dit niet op een andere manier had kunnen realiseren voor de lokale en regionale verkiezingen.

De heer Wim Wienen: Ik ben tevreden dat u enigszins erkent dat de aandacht voor Brussel mager was, minister. Hopelijk verbetert dat in de toekomst. Niet enkel decretaal maar ook via de beheersovereenkomst heeft de VRT de taak om de nodige aandacht aan Brussel te schenken.

De heer Tommelein heeft het over de regionale omroepen. Als er iets is gebleken uit de afgelopen maanden, dan is het dat die omroepen wel degelijk een taak hebben qua verslaggeving en informatie.

De heer Bart Tommelein: Ik kijk natuurlijk niet naar ATV, maar uit de nationale media heb ik begrepen dat een belangrijk kopstuk van een belangrijke partij zelfs niet naar de regionale omroep is geweest. Waarom, mijnheer Wienen? Omdat hij voldoende aandacht krijgt op de nationale televisie.

De heer Wim Wienen: Natuurlijk. Ik ga niet het proces maken van één bepaald kopstuk dat, omdat hij veel aandacht krijgt van de nationale media, de regionale media links laat liggen: dat is de verantwoordelijkheid van dat kopstuk en van zijn partij. Ik heb enkel vastgesteld dat

ook in Antwerpen, zonder dat kopstuk en de aanwezigheid van die partij, de regionale zender heel interessante oefeningen en debatten heeft gemaakt, die ook uitgebreid zijn gevolgd. Ook qua kijkcijfers waren die immers een succes voor die regionale omroepen. Daarmee lijkt me bewezen dat de regionale omroepen wel degelijk een grote waarde en een grote meerwaarde hebben in onze samenleving. Dat moeten we mee in overweging nemen in de debatten over de regionale omroepen.

Tot slot deel ik de visie van de heer Tommelein dat het evenwicht zoek is. Hij verwijst naar een kopstuk van een bepaalde partij dat exponentieel veel aan bod is gekomen bij de VRT. Hij baseert zich op de cijfers van een bepaalde krant. Ik weet niet in welke mate die zo correct zijn. Mijnheer Tommelein, één zwaluw maakt de lente niet. Het evenwicht is echter inderdaad zoek. Het wetenschappelijk steunpunt Media lijkt me een belangrijke taak te hebben in het monitoren van media-inhoud en mediagebruik, en dat meer dan het Elektronisch Nieuwsarchief (ENA) dat tot nu toe heeft gedaan. Het ENA heeft inderdaad een pad geëffend. Daarbij ging het enkel over het turven van aanwezigheid in nieuwsuitzendingen. Het steunpunt moet dat ruimer zien. Ook de collega van de N-VA zou tevreden zijn, mochten we een transparant zicht hebben op de politieke participatie aan televisie- en radioprogramma's.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp eruit dat u het met ons eens bent dat de VRT de resultaten van de verkiezingen in Brussel heeft onderbelicht. Een zinsnede in uw antwoord is me sterk opgevallen. Uit de wijze waarop u die zinsnede hebt voorgelezen, maak ik op dat die u ook is opgevallen, maar ik kan me vergissen. U hebt namelijk gezegd dat de VRT heeft geprobeerd om aan de belangstelling van de Vlaamse doorsneekijker tegemoet te komen op de avond van de verkiezingen. Die Vlaamse doorsneekijker, dat is natuurlijk een interessant concept. Ik zou die graag eens ontmoeten. Misschien kan de VRT me eens aan hem voorstellen.

Uit die bewering leid ik af dat men er bij de VRT blijkbaar van uitgaat dat de Vlaamse doorsneekijker, wie die man of vrouw ook is, minder of niet in Brussel geïnteresseerd zou zijn. Als dat zo zou zijn, dan hoop ik van harte, en veel kijkers met mij, meen ik, dat de VRT bij een volgende verkiezingsavond ook wat aandacht zal besteden aan de Vlaamse niet-doorsneekijker, namelijk diegene die volgens de omroep wel geïnteresseerd is in Brussel en de situatie van de hoofdstad. Mocht de VRT dat doen, dan zou ze tegelijk een belangrijke bijdrage leveren. Dan zou ze immers heel wat mensen in Vlaanderen een beter inzicht kunnen geven in de politieke situatie in de hoofdstad van Vlaanderen, die soms complex, maar wel interessant is.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, dat de uitslagen van Brussel veel te laat binnenkwamen en zo, wordt als excuus gegeven. Vorige ervaringen hebben me geleerd dat de VRT altijd ook een ploeg had in Brussel, zoals in de andere provinciehoofdsteden, om van daaruit duiding te geven bij de zaken. Dat excuus van de VRT is dus niet geloofwaardig. Men moet de hoofdstad van Vlaanderen en alle Vlaamse inwoners ervan op een eerlijke manier informeren over de politieke situatie.

Dan was er de uitleg over de kopstukken, over bepaalde mensen die worden opgevoerd in verkiezingsprogramma's allerhande. Als we het hebben over de kostprijs, dan gaat het over de reguliere uitgaven. Mensen worden uitgenodigd in praatprogramma's. Ik zou echter graag weten wat de extra kosten zijn geweest voor de VRT voor het uitsturen van ploegen en het maken van filmpjes en zo. Wat heeft dat in totaal gekost? Misschien zal dat samen met de algemene evaluatie aan u worden overgemaakt. Ik ben zeer geïnteresseerd in die cijfers, zodat we kunnen zien wat die verkiezingsverslaggeving de VRT en ook de belastingbetaler heeft gekost.

De heer Tommelein zegt dat het evenwicht zoek is. Ik denk dat ook. Je kunt met rekenkunde en allerlei formules formats bedenken, en er worden dingen bijgestuurd, en uiteraard is er de journalistieke vrijheid, de nieuwswaarde, de actualiteitswaarde en de relevantie, die bepalen of iemand al dan niet wordt gevraagd, maar ik kan me echt niet van de indruk ontdoen dat men vaak bepaalde constructies bedenkt om bepaalde mensen uit te nodigen. Ik meen dat de VRT daar zeer voorzichtig in moet zijn. Men moet dat echt eens gaan becijferen. Ik heb geen probleem met deze of gene politicus, politica of partij, maar men moet toch enigszins streven naar 'checks and balances'. Niet alleen politici hebben het daar moeilijk mee: vaak zijn het kijkers die zich afvragen hoe het mogelijk is dat één persoon in één week tijd drie- of viermaal wordt opgevoerd. Dat kan men niet verklaren door allerlei trucjes van journalistieke vrijheid, relevantie enzovoort. Ook al kom ik van de andere kant, ik kan ter zake toch wel een aantal zaken anders bekijken.

De samenwerking met de regionale omroepen is hier al een paar keer aangehaald. Er was absoluut een kans om dat ditmaal te doen. Ik kan echter echt niet begrijpen dat ook programma's van eenzelfde huis elkaar moeten beconcurreren als het erover gaat mensen te vinden. Dan heb ik het over Radio 2. Het gaat over twee aanverwante delen van één groot huis die met elkaar gaan concurreren. Ik kan echt niet begrijpen dat die geen afspraken kunnen maken, dat ze journalisten uitsturen om dezelfde mensen tweemaal te interviewen. Dat is een verspilling van middelen. Daar moet absoluut aan worden gewerkt.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Geachte leden, ik probeer een en ander samen te vatten en een antwoord te bieden op een aantal terechte opmerkingen.

Ongetwijfeld is er de redactionele vrijheid van de VRT, maar daartegenover staat ook dat daarover na de feiten gerust een maatschappelijk debat mag plaatsvinden. Democratisch gezien is het zelfs nuttig om een evaluatie te maken. In dat licht heb ik ook aangegeven dat de VRT zelf nog bezig is met een evaluatie. Als deze commissie dat goedvindt, dan zal ik vragen dat de VRT in haar evaluatie zeker en vast extra aandacht zou besteden aan de twee aandachtspunten die hier zijn aangehaald, namelijk de aandacht voor Brussel en de samenwerking met de regionale zenders.

Ik wil er ook nog even op wijzen dat de VRT ondertussen op diverse platformen werkt. Wij laten ons natuurlijk soms leiden door wat we in populaire programma's hebben gezien, maar er was ook heel veel bijkomende informatie aanwezig op de website. Ik denk dat men daar veel meer een verscheidenheid heeft kunnen brengen. We mogen zeker en vast niet vergeten dat heel veel mensen daar wel heel specifiek nieuws over hun gemeente hebben gevonden, dat misschien niet aan bod is gekomen in de algemene uitzendingen, waarin de VRT natuurlijk toch altijd een bepaalde keuze moet maken.

Het ENA zal zeker en vast ook een descriptieve analyse maken, net als vorige keer. Ik zal hun ook vragen wat de timing is van hun werkzaamheden, en de commissie daar ook van op de hoogte brengen. We hebben deze mensen gevraagd dat ze telkens hun nieuwsbrief zouden wijden aan de resultaten van hun analyses. Dat zullen ze zeker in dit geval ook doen. U zult dus minstens net zo snel als ik op de hoogte worden gebracht van hun descriptieve analyses, die meer feitelijke informatie zullen geven over de vraag wie hoe lang aan het woord is geweest en zo. Dat zal zeker ook nog een input geven om het debat en de evaluatie voort te zetten.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: 2018 is nog veraf, maar in 2014 krijgen we normaliter ook belangrijke verkiezingen, namelijk de regionale en de federale. Misschien is er een mogelijkheid om dan het nodige te doen met die regionale zenders. Mijnheer Wienen, ik geef u gelijk: ATV in de Sinjorenstad heeft uiteraard een andere grootte dan een andere regionale

zender. Dat geef ik toe. Uw kiesgebied telt ook bijna 500.000 mensen. Dat is uiteraard wat anders dan andere kiesgebieden, die kleiner zijn.

Er werd hier een pleidooi gehouden voor Brussel. Ik zou toch ook willen vragen aan de VRT dat ze bij de verkiezingen van 2014 de nodige aandacht zou besteden aan de resultaten in het Franstalige landsgedeelte. Bij federale verkiezingen is de uitslag in Vlaanderen alleen niet voldoende om een beeld te krijgen van de federale verhoudingen op dat moment. Ik mis dat altijd bij federale verkiezingen. Op het einde van de nacht, nadat we ons blind hebben gestaard op de Vlaamse verkiezingen, moeten we dan ook eens gaan bekijken hoe de resultaten in Brussel en Wallonië waren en wat dat dan in werkelijkheid betekende. Ik begrijp nog enigszins dat men het voor de Vlaamse verkiezingen bij Vlaanderen en Brussel houdt, maar als het gaat over de federale verkiezingen, zou het me toch ook wel interesseren een beeld te krijgen van hoe de Waalse kiezer heeft gestemd. Dat lijkt me toch ook wel een belangrijke bron van informatie.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben eigenlijk ook wel heel blij met uw aankondiging dat u een bijkomende evaluatie zult vragen met betrekking tot de specifieke punten van Brussel en de samenwerking met de regionale zenders. Dat onderstreept dat u daar zelf ook echt heel bezorgd over bent en dat u dat ter harte wilt nemen. Daar kan ik alleen maar mijn blijdschap over uiten.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het Gamefonds - 157 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, minister, geachte leden, mijn vraag had eigenlijk veeleer de innovatie als invalshoek. Eigenlijk was ze bedoeld voor de commissie Economie. Ik ben echter zeer blij dat ik hier ook eens een interessant debat kon bijwonen.

Het imago van gaming, van computerspelletjes is de jongste tijd sterk verbeterd. Het is niet meer zo negatief. Men spitst zich ook steeds meer toe op het educatieve karakter ervan. Dat komt straks ook nog aan bod. Ook is er natuurlijk het economisch belang van de gamingindustrie. Vooral qua innovatie en dergelijke meer is er heel wat potentieel aanwezig. Ik stel deze vraag vanuit die twee invalshoeken.

De Vlaamse Regering heeft besloten om 750.000 euro uit te trekken om de productie van games in Vlaanderen aan te moedigen. Daartoe wordt binnen het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) het Gamefonds opgericht, dat steun moet bieden aan de gamesector. Een goede zaak volgens ons, want er zit heel wat innovatief potentieel in Vlaanderen wat videospelletjes betreft. Voor de aandacht aan de gamingsector in het parlement verwijs ik naar het voorstel van resolutie van 9 juli 2008 betreffende de ondersteuning van de gamesector in Vlaanderen. Nog niet zo lang geleden hebben we het ook gehad over het voorstel van resolutie betreffende het stimuleren van de creatieve industrieën in Vlaanderen, waar ook de gamingsector toe behoort.

De gamingindustrie is wereldwijd nog steeds aan een opmars bezig en ondertussen blijft ook het belang van ontwikkelaars van videospelletjes, verdelers en aanverwante technische en creatieve functies in Vlaanderen groeien. De gamingindustrie was in 2011 goed voor 56 miljard dollar. Dat is ongeveer het dubbele van de muziekindustrie. Het gaat dus om een heel belangrijke economische speler. De sector is vorig jaar nog met 9 procent gegroeid.

Wat de aanverwante technische en creatieve functies betreft, denk ik onder meer aan de groeiende film- en tekenfilmsector. Het blijkt wel moeilijk om de sector precies af te bakenen omdat er geen centraal register bestaat voor bedrijven die actief zijn in de gamesector. In het antwoord op een schriftelijke vraag die ik u daarover heb gesteld, zei u dat er inderdaad geen centraal register bestaat.

Het Digimeter-rapport van het Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie (IBBT) van 2012 spreekt wel boekdelen over de Vlaming als homo digitalis: 43 procent van de Vlamingen bezit minstens een gamingtoestel en allicht nog een veel groter aantal zoekt wel eens ontspanning in de vorm van een videospelletje op zijn of haar computer, laptop, tablet of smartphone.

We blijven in Vlaanderen wel op onze honger wanneer het gaat over integrale opleidingen met betrekking tot gaming. Nederland kent momenteel een twintigtal van dergelijke afzonderlijke studierichtingen in het hoger onderwijs, Vlaanderen geen enkele. Aan de Hogeschool West-Vlaanderen werd een aanvraag ingediend om een volwaardige bacheloropleiding in de 'Digital Arts and Entertainment' in te richten, maar die werd door de erkenningscommissie afgekeurd.

Het is van groot belang dat we ook lokaal talent de nodige ontwikkelingskansen geven. Het Gamefonds kan hiertoe een goede aanleiding zijn aangezien men kan argumenteren dat Vlaanderen als hoogtechnologische regio het creatieve en innovatieve karakter van videospelletjes nog meer moet onderstrepen. Het bedenken en uitwerken van videospelletjes vereist immers de nodige technologische en innovatieve kennis die hier in Vlaanderen zeker aanwezig is. Bovendien is kruisbestuiving met vele sectoren mogelijk zoals cultuur, onderwijs, gezondheidszorg enzovoort.

Minister, hoe zal de werking van het Gamefonds er precies uitzien? Hoe zal de financiering van het Gamefonds verlopen? Is het mogelijk dat de werkingsmiddelen van het Gamefonds op termijn uitgebreid zullen worden? Ik heb het dan over een langetermijnvisie. Wordt overwogen om daar in de toekomst nog financiële middelen tegenover te stellen, hopelijk in economisch betere tijden?

Erkent u de nood om samen met minister Smet werk te maken van afstudeerrichtingen toegespitst op gaming in ons hoger onderwijs? Enkele bestaande opleidingen behandelen wel aspecten van gaming in hun curricula, maar momenteel bestaat er dus nog geen integrale opleiding met betrekking tot gaming. Zult u daar werk van maken, eventueel binnen het kader van het Gamefonds? Waarom wel of waarom niet?

Uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag 355 blijkt dat momenteel twee gameprojecten via het IBBT gesteund worden voor 2,5 miljoen euro, namelijk G@S en OMEGA. Beide projecten lopen af in 2013 en lopen sinds 2011. Kunnen er al conclusies getrokken worden over hun doelstellingen en kunnen we deze bevindingen eventueel meenemen naar het Gamefonds?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: We spreken inderdaad al een tijdje over het belang van de gamingindustrie in Vlaanderen. Ook het Vlaams Parlement heeft in dit verband, onder andere via een resolutie tijdens de vorige legislatuur, bij de Vlaamse Regering aangedrongen om initiatieven te nemen voor deze creatieve en innovatieve sector. Ik ben persoonlijk dan ook verheugd dat het Gamefonds een belangrijke stap is om deze sector in zijn maatschappelijk, innovatief en economisch potentieel te ondersteunen.

Wat de antwoorden op uw vragen betreft, heb ik input gevraagd aan het VAF, aan iMinds vzw en aan het departement Onderwijs.

Het Gamefonds wordt geregeld via een subsidie aan het VAF, dat tot doel heeft om binnen de Vlaamse Gemeenschap op geïntegreerde, autonome wijze de onafhankelijke audiovisuele

productie en auteurscreatie te stimuleren. Het VAF krijgt de bijkomende opdracht om binnen zijn structuur een afzonderlijke werking op te starten voor de ondersteuning van Vlaamse, kwalitatieve audiovisuele producties in de vorm van videogames.

Ik heb die werkwijze twee jaar geleden ook gekozen, toen we het Mediafonds hebben opgericht: geen nieuwe structuren oprichten maar gebruik maken van de expertise die er bij het VAF al is inzake het Filmfonds. We hebben het Mediafonds daar als apart fonds in ondergebracht. Het heeft geen rechtspersoonlijkheid, maar wordt beheerd door het VAF. We hebben hetzelfde gedaan met het Gamefonds. Het beheer wordt geregeld via een overeenkomst tussen het VAF en mij namens de Vlaamse Regering.

Het Gamefonds krijgt in eerste instantie een looptijd tot december 2014 en zal kunnen beschikken over een jaarlijks budget van 750.000 euro. Hiervan komt 550.000 euro uit middelen van Media en 200.000 uit middelen van Onderwijs. Binnen dit budget is er 7,5 procent of 56.250 euro uitgetrokken als werkingsmiddelen. Die zijn nodig om de goede werking van het fonds te verzekeren. Er zijn nog geen keuzes gemaakt betreffende eventuele aanpassing van de werkingsmiddelen op termijn.

Het VAF heeft de opdracht gekregen aanvragen voor de ondersteuning van games onafhankelijk te beoordelen, de geselecteerde games financieel te ondersteunen en de geselecteerde aanvraagdossiers nauwgezet op te volgen en, waar nodig, te begeleiden, doorheen geheel het proces van totstandkoming: vanaf de initiëring en ontwikkeling van een project tot en met de voltooiing van de game. Het VAF zet hiervoor een aparte werking op gelijkaardig aan het Filmfonds en het Mediafonds. De aparte werking wordt bepaald door middel van de overeenkomst die door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 20 juli 2012.

Zowel 'serious games' als 'entertainment games' komen in aanmerking voor ondersteuning. Met 'serious games' bedoelen we games die primair een educatief of maatschappelijk doel dienen. Hieronder vallen zeker de games die specifiek bestemd zijn voor het leerplichtonderwijs. 'Entertainment games' zijn games die primair ontspanning tot doel hebben. Hiermee worden niet enkel uitgesproken commerciële games bedoeld, maar ook games met een cultureel of artistiek karakter. Komen alleszins niet voor ondersteuning in aanmerking: advertentiegames voor commerciële producten, bedrijfsgames, remakes en games die worden gemaakt binnen een gameopleiding. Worden evenmin ondersteund: games met een pornografisch karakter of games die aanzetten tot discriminatie, exploitatie of geweld, of indruisen tegen de mensenrechten.

De geplande steun is gericht op de Vlaamse gameontwikkelaars. Die moeten via een aanvraagdossier kunnen aantonen dat zij over de technische competenties en financiële knowhow beschikken om het project tot een goed einde te brengen. Projecten die binnen gameopleidingen vallen, worden uitgesloten van steun. Spin-offs van hogescholen en universiteiten worden niet uitgesloten. Voor serious games bestemd voor het onderwijs, wil het Gamefonds de samenwerking met uitgevers stimuleren met het oog op een zo breed mogelijke distributie binnen het onderwijsveld. Dat is dikwijls ook een uitdaging.

De steun kan zowel de vorm van een financiële tegemoetkoming, als subsidie, aannemen als van begeleiding en advies. De financiële tegemoetkomingen nemen de vorm aan van hetzij preproductiesteun hetzij productiesteun. Voor de toekenning van de steun zal er worden gewerkt met projectoproepen. Het VAF communiceert de ontvankelijkheidsvoorwaarden en de termijnen voor indiening van aanvragen via zijn website. De beoordeling van de aanvragen, ingediend binnen de gewone deadlines, zal gebeuren door beoordelingscommissies – samengesteld door het VAF – met externe deskundigen. De beoordeling van de commissies leidt tot een advies aan de raad van bestuur van het VAF, die de beslissing neemt.

De toegekende steun is onderworpen aan de de-minimisverordening van de Europese Commissie en eventuele vervolgverordeningen op deze regelgeving. Het steunbedrag wordt bepaald in functie van de aard en de noden van de game, en in functie van de beschikbare budgetten. Het VAF kan aan een project maximum 15.000 euro preproductiesteun toekennen, of 75.000 euro als binnen de preproductiefase ook de aanmaak van een prototype gepland is. Het VAF kan aan een project maximum 150.000 euro productiesteun toekennen inclusief eventueel reeds ontvangen preproductiesteun. De door het VAF verleende steun voor serious games kan, gecumuleerd met andere overheidssteun, nooit meer dan 75 procent van de totale financiering van de aanmaak van de game bedragen. De door het VAF verleende steun aan entertainment games kan, gecumuleerd met andere overheidssteun, nooit meer dan 50 procent bedragen van de totale financiering van de aanmaak van de game.

Het klopt dat er momenteel nog geen integrale opleiding met betrekking tot gaming bestaat. Enkele bestaande opleidingen behandelen wel aspecten van gaming in hun curricula. Zo zijn er onder andere de opleidingen ‘nieuwe media en communicatietechnologie’ aan de Hogeschool West-Vlaanderen en de Erasmushogeschool, en de opleiding ‘multimedia en communicatietechnologie’ aan de Karel de Grote Hogeschool. Daar wordt heel wat aandacht aan de games besteed.

Nieuwe opleidingen dienen aangevraagd en georganiseerd te worden door de instellingen voor hoger onderwijs. Het Ministerie van Onderwijs heeft echter nog geen aanvraag mogen ontvangen voor een opleiding die specifiek op de gamingsector werd gericht. Het is in ieder geval niet de opdracht van het Gamefonds om hiervan werk te maken. Dit instrument is, zoals toegelicht, gericht op de ontwikkeling van games en de ondersteuning van gameontwikkelaars.

Aangezien de projecten G@S en OMEGA pas aflopen in 2013 is het nog vroeg om reeds definitieve conclusies uit deze projecten te trekken. Voor OMEGA wordt op dit moment een technisch prototype gerealiseerd; dit is het resultaat van het onderzoek dat de afgelopen maanden is gebeurd. Voor wat dit laatste project betreft, zal het zeker voor de eerste call van het Gamefonds dus iets te vroeg zijn om verder te bouwen op het nieuwe platform, maar in de toekomst moeten bedrijven die specifiek een ‘Massive Multiplayer On-Line Game’ willen ontwikkelen dit beter en goedkoper kunnen realiseren dankzij het OMEGA-platform. De resultaten van OMEGA worden op het einde van het project publiek gemaakt.

Ook de resultaten van G@S zijn veelbelovend, maar ook hier moet het gebruikers- en technisch onderzoek nog worden afgerond. Hoewel de resultaten in de eerste plaats eigendom zijn van het consortium dat het project heeft opgestart, zal een gedeelte van de bevindingen zeker publiek worden gemaakt. De (game)partners in beide projecten geven aan dat het lopende onderzoek in elk geval nu reeds in eigen projecten wordt meegenomen, voor zover mogelijk. De gamebedrijven in beide onderzoeksprojecten hebben aangegeven dat ze ook actief willen zijn inzake aanvragen – en de voorbereiding daarvan – bij het gamefonds.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Ik dank u voor uw uitgebreid antwoord, minister.

In de 750.000 euro zitten dus 56.000 euro aan werkingsmiddelen? (*Instemming van minister Ingrid Lieten*)

Dat zijn de overheadkosten? (*Instemming*)

Ik vind het heel positief dat dat binnen de perken gehouden wordt. Dat past binnen de lichtestructurenfilosofie. Dat is zeker positief.

Ze kunnen niet alleen financiële steun krijgen, maar ook begeleiding en advies. Zal dat gebeuren door de mensen zelf van het VAF? Gaan zij zelf advies geven? Dat is toch een heel aparte sector? Hoe valt dat te rijmen?

Minister Ingrid Lieten: Het VAF is een overkoepelende structuur die een netwerk van deskundigen gaat organiseren, zowel om de projecten te kunnen beoordelen als om expertise te kunnen aanbieden. Het kan gaan om specifieke gametechnische zaken, maar ook om financieel advies, marketingadvies, advies om een businessconcept of bedrijfsplan te vervolledigen.

De heer Matthias Diependaele: Dat bedoel ik, ja, het zijn experts uit de sector zelf. *(Instemming)*

Wat de opleiding betreft, zijn er inderdaad enkele onderdelen opgenomen in curricula. Maar het is toch nog zeer beperkt, als we vergelijken met Nederland, waar er twintig afzonderlijke opleidingen zijn in die sector. Ik heb begrepen dat dat niet valt onder de opdracht van het Gamefonds. Ik zal die vraag stellen aan minister Smet.

Ik heb ook gevraagd of er op lange termijn nog werkingsmiddelen bij komen. Op dit moment blijft het bij het Gamefonds, begrijp ik. Er wordt niet verder nagedacht over hoe het kan worden uitgebreid of hoe we er in de toekomst mee omgaan. Het loopt tot 2014, maar er is geen langetermijnvisie?

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Diependaele, minister Smet en ik hebben binnen de huidige budgetten gezocht naar middelen om nu een start te kunnen maken, om het Gamefonds boven de doopvont te houden. Gezien de budgettaire situatie is het niet mogelijk om er extra nieuwe middelen voor te vinden.

We hebben ervaring met het Mediafonds. Het duurt eventjes voor het echt ‘up and running’ is. Het VAF moet wat tijd krijgen om de criteria uit te werken en de aanvraagprocedures op te starten. Het vraagt ook wat tijd voor de sector zelf de weg vindt. Ik denk dat we tot 2014 kunnen toekomen met die middelen, maar we gaan elk jaar met het VAF moeten kijken hoe het loopt, hoe het wordt gepercipieerd door de sector en hoe de sector zelf evolueert als businessomgeving. Die sector evolueert heel snel. We houden samen de vinger aan de pols, om te kijken hoe we ermee kunnen omgaan.

De heer Matthias Diependaele: Daar heb ik alle begrip voor, zeker ook voor de financiële problemen waar we in zitten. U geeft zelf aan dat het niet enkel zal afhangen van de steun van de overheid, maar ook van de sector zelf. Daarom is het net zo belangrijk dat we werken aan de randvoorwaarden voor de sector om hier verder te ontwikkelen, zoals die opleidingen. Dat neem ik op met minister Smet. Het was nog wat te vroeg voor conclusies over die laatste twee projecten. Daarover zullen we het in de toekomst nog een keer hebben.

Minister Ingrid Lieten: Ik heb aangegeven dat wij de rol van de uitgeverijen heel belangrijk vinden, zeker voor de serious games. De uitgeverijen hebben al een heel distributienetwerk van boeken voor de verschillende scholen en onderwijsinrichtingen. Minister Smet voert daarvoor gesprekken. We merken wel dat de uitgeverijen geïnteresseerd zijn en die games meer en meer zien als een goed middel om educatief en didactisch te werken. Dat zijn sterke spelers met ervaring. Indien zij er hun schouders onder zetten, zal het economische aspect goed kunnen volgen.

De voorzitter: Tussendoor wil ik u er even attent op maken, minister, omdat ik enkele collega's van de Taalunie zag kijken in deze commissie voor Cultuur en Media, dat vanuit de Taalunie met streepjes wordt bijgehouden hoe vaak er anderstalige woorden worden gebruikt. De minister-president heb ik er ook al op attent gemaakt. Dat zal men in de toekomst onder de loep nemen, naar het voorbeeld van het Nederlands parlement, waar parlementsleden de ministers bij elk woord in de plenaire vergadering terechtwijzen.

De heer Matthias Diependaele: Ik ben daar absoluut niet ongevoelig voor, integendeel, maar voor sommige onderwerpen is dat zeer moeilijk. Ik heb gezocht naar alternatieven, maar dat is zeer moeilijk in de sector van de videospelletjes.

De voorzitter: Dit zeg ik met de knipoog: “up and running, deadline, stakeholder, gaming”. Het is geen verwijt, hoor.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de procedure bij het Europees Hof ten aanzien van de must-carryregeling in Brussel - 168 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Omdat mevrouw Idrissi in een vorige vraag aandacht heeft gevraagd voor Brussel, zal ik wat aandacht aan Brussel schenken, met een vraag over de ‘doorgifteplicht’, voorzitter en collega van de Taalunie.

Minister, de Europese Commissie heeft laten weten dat ze opnieuw naar het Europees Hof stapt naar aanleiding van de doorgifteplicht in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De Federale Regering was daarvoor al in maart 2011 op de vingers getikt, maar de federale staat heeft zich nog steeds niet naar dat arrest geschikt. We weten allemaal dat de Europese instanties altijd de federale staat aanspreken en niet onmiddellijk de gemeenschappen, maar Media is en blijft een gemeenschapsbevoegdheid. Daarom stel ik de vraag aan u. De Europese Commissie heeft niet onmiddellijk een probleem met de doorgifteplicht zelf, maar wel met het gebrek aan transparantie en objectieve criteria die dienen te worden gevolgd.

Ik ben van oordeel dat de doorgifteplicht essentieel is, zeker in Brussel, omdat daar op de kabel en via digitale uitzendingen de distributeurs graag kiezen in functie van wat het meest lucratief is, ook qua abonnementen. Als de Vlaamse Regering het ernstig meent met het Brusselluik van haar regeerprogramma, moet er de nodige aandacht zijn voor het doorgeven van bepaalde Vlaamse zenders op de Brusselse kabels. Toen ik het bericht daarover kreeg, vroeg ik me af in hoeverre het feit dat de Commissie opnieuw naar het Europees Hof gaat en de kans vergroot dat er serieuze boetes worden opgelegd, gevolgen kan hebben voor de doorgifteplichtregeling voor Vlaamse zenders op de kabels van de Brusselse kabelmaatschappijen.

Minister, wat is uw standpunt en dat van de Vlaamse Regering in het kader van deze problematiek, zijnde het feit dat we nog niet in orde zijn met de uitspraak van het Europees Hof? Bestaat het risico dat bepaalde Vlaamse zenders van de Brusselse kabel zouden verdwijnen, en over welke zenders gaat het dan? Hebt u al contact gehad met de minister van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor Brussel, en wat is daarvan het resultaat? Of hebt u rechtstreeks contact gehad met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, wat zover ik weet nog altijd een ondergeschikt bestuur is aan onze Vlaamse overheid? Is daar eventueel een oplossing uit de bus gekomen? Minister, welke mogelijkheden ziet u om dit dossier in orde te krijgen en welke stappen hebt u al genomen?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Het is een interessant onderwerp. We hebben daarover gedebatteerd in mei, naar aanleiding van het wegvallen van de zender Ketnet in een aantal Brusselse gemeenten voor de analoge kijkers. Ik probeer de vragen van de heer Wienen te koppelen aan informatie die ik vond tijdens de zomervakantie, waarin wordt gesteld dat federaal minister Magnette wel een nieuwe regeling klaar heeft. In die regeling zouden alle zenders die afhangen van een gemeenschap, bijvoorbeeld Canvas of Ketnet, een zogenaamd ‘must-carrystatuut’ krijgen, waardoor ze verplicht moeten worden opgenomen in het aanbod van digitale en analoge televisie. Ik veronderstel dat u klaarheid zult scheppen, minister, over

zowel de vragen die de heer Wienen terecht heeft gesteld als de informatie die ik ontvangen heb.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: We weten dat de Brusselse doorgifteplicht vandaag een stuk verder gaat dan de Vlaamse. De VMMA-zenders genieten dat statuut nog in Brussel, in Vlaanderen niet meer sinds 2004, denk ik. Dat is onder druk van Europa afgeschaft. Het belang van het doorgeven van die Vlaamse zenders in Brussel kan niet worden overschat. We vinden het dus een goede zaak dat de doorgifteplicht daar bestaat voor een flink aantal zenders en blijft bestaan, maar wellicht is het van belang om dat allemaal wat beter te beargumenteren, ook in de richting van Europa. Het is in het belang van de Vlaamse Brusselaars om die zenders te behouden.

Minister, ik denk niet dat het strikt genomen uw bevoegdheid is, maar het zou toch goed zijn dat u dat mee opvolgt, zodat we vermijden dat de Brusselse kabelbeheerders ongestraft de meeste Nederlandstalige programma's van de kabel zouden kunnen zwieren.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, de problematiek is inderdaad niet nieuw. Ik verwijs ook even naar de vragen die de heer Delva en mevrouw Zamouri daarover hebben gesteld, naar aanleiding van het verdwijnen van Ketnet in Brussel. Die vragen heb ik beantwoord in de commissievergadering van 29 mei 2012. Ik heb toen uitgelegd dat wij, zoals de heer Vandaele zegt, niet bevoegd zijn voor de kabelnetwerken in het tweetalig taalgebied Brussel-Hoofdstad, omdat dit valt onder de federale omroepwet van 30 maart 1995 betreffende de netten voor distributie voor omroepuitzendingen en de uitoefening van de televisieomroepactiviteiten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Ik heb toen ook uitgelegd dat de must-carryregeling in Brussel een juridisch kluwen is omdat het Hof van Justitie van de Europese Unie op 3 maart 2011 een arrest gevelde heeft waaruit bleek dat de must-carryregelgeving uit de Universele Dienstenrichtlijn niet correct werd omgezet in de federale wet. We zitten dus in een juridisch vacuüm, waarbij geen enkele doorgifteregeling in Brussel op dit moment bindend is. Het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) kon en kan dus als regulator niet optreden rond de must-carry in Brussel, omdat er geen wetgeving voorhanden is waarop het zijn activiteiten zou kunnen baseren. Ik heb dan ook aan mijn federale collega minister Magnette een brief gestuurd waarin ik mijn bezorgdheid heb geuit over deze problematiek. Deze brief heb ik ook bezorgd aan de toezichthoudende minister op het BIPT, minister Vande Lanotte.

Zoals blijkt uit mijn antwoorden op eerdere vragen, kan ik als Vlaams minister niet ingrijpen, aangezien dit federale wetgeving betreft. Vandaag is er geen regime aangaande de doorgifte van omroepen in het tweetalig taalgebied. De administratie van minister Magnette werkt wel aan een wetsontwerp ter remediëring van de veroordeling door het Hof van Justitie vorig jaar, om de richtlijnen correct om te zetten. In die tekst zullen vermoedelijk ook de omroepen die een must-carrystatuut genieten, nominatim worden vermeld. Dit voorontwerp werd op 20 juli 2012 ter goedkeuring voorgelegd aan de federale ministerraad.

Het lijkt mij noodzakelijk dat dit wetsontwerp ook zal worden besproken op het Interministerieel Comité voor Telecommunicatie en Radio-omroep en Televisie, omdat het regelgeving betreft die raakt aan de bevoegdheden van de gemeenschappen en dus conform het samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie, in overleg met de

gemeenschappen moet worden genomen. Ik wacht dan ook de agendering van dit voorontwerp op het Interministerieel Comité af.

Ik heb hierover nog geen contact gehad met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Met minister Smet heb ik hierover evenmin contact gehad. Het gaat over een federale wet. De betrokken instantie is dus de federale minister die instaat voor het opstellen van het federale wetsontwerp. Met hem heb ik wel contact gehad. Op Vlaams niveau ben ik de betrokken minister voor wat betreft het Interministerieel Comité.

Zonder vooruit te lopen op het federale wetsontwerp, collega's, hoop ik en lijkt het me aangewezen dat de omroepprogramma's van de openbare omroep en van de Brusselse regionale omroep opgenomen worden in de must-carryregeling. Dat lijkt me perfect te verantwoorden in het licht van het algemeen belang, een verantwoording die trouwens vereist wordt door de Universele Dienstenrichtlijn. Nogmaals, ik houd de pen niet vast in deze tekst en de tekst is nog niet voorgelegd op het Interministerieel Comité, maar ik verwacht dat wel binnenkort.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■